

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»**

ПОЛОЖЕННЯ

**про Соціально-психологічний центр Закладу вищої освіти
«Університет трансформації майбутнього»**

Розглянуто та ухвалено
на засіданні Вченої ради ЗВО
«Університет трансформації
майбутнього»
«25» березня 2025 р.
протокол № 3

Введено в дію Наказом Президента
«25» березня 2025 р. № 13-з

Чернігів 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про Соціально-психологічний центр (далі - Центр) Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього» (далі - Положення) регламентує діяльність Соціально-психологічного центру в Університеті (далі - Університет).

1.2. Соціально-психологічний центр здійснює свою діяльність з метою забезпечення соціально-психологічного супроводу освітнього процесу та підтримки психологічного здоров'я здобувачів, викладачів та співробітників Університету.

1.3. Основною метою діяльності Соціально-психологічного центру є психологічне забезпечення освітнього процесу, захист психологічного здоров'я, розвиток стресостійкості та адаптації здобувачів і викладацького складу до змінних умов навчання.

1.4. Діяльність Соціально-психологічного центру забезпечується кваліфікованими спеціалістами у сфері психології, які працюють у структурних підрозділах Університету. Час, витрачений на роботу в Соціально-психологічного центру, відноситься до організаційної діяльності викладачів та співробітників.

1.5. Керівником Соціально-психологічного центру наказом президента призначається особа зі складу науково-педагогічних працівників, яка має науковий ступінь кандидата психологічних або педагогічних наук з відповідною профільною вищою освітою, або має практичний досвід роботи психолога.

1.6. Загальне керівництво діяльністю Соціально-психологічного центру здійснює проректор з навчально-методичної та виховної роботи Університету.

1.7. Річний план роботи Соціально-психологічного центру затверджується Вченою радою.

1.8. Соціально-психологічний центр в своїй діяльності керується Конституцією України, чинним законодавством, у тому числі Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про психологічну службу системи освіти України, Статутом Університету, наказами президента та розпорядженнями ректора і проректорів Університету.

1.9. Соціально-психологічному центру можуть за потреби надаватись окремі приміщення (кабінети) для проведення консультативної, діагностичної, просвітницької, тренінгової, профілактичної, реабілітаційної і психокорекційної роботи.

1.10. У складі Соціально-психологічного центру можуть створюватися: групи швидкого реагування, які надають невідкладну психологічну допомогу, консультативні і тренінг-групи, групи волонтерів, скриньку довіри.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Основною метою діяльності Соціально-психологічного центру Університету є психологічне забезпечення освітнього процесу, розвиток і формування гармонійної професійної ідентичності майбутнього фахівця за умови збереження психологічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

2.2. Основними завданнями діяльності Соціально-психологічного центру є:

- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, гуманізація стосунків у викладацьких колективах та колективах здобувачів освіти;
- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника освітнього процесу;
- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу;
- профілактика негативних явищ в освітньому середовищі (ГЗН, булінгу, мобінгу, харасменту);
- формування практичних навичок роботи майбутніх фахівців соціальної роботи та психології під час проходження практики (навчальної, виробничої, наукової тощо);
- розробка методичних рекомендацій щодо роботи кураторів академічних груп.

2.3. Діяльність Соціально-психологічного центру будується на принципах:

- науковості, цілісності і наступності, професійної компетентності та відповідальності;
- пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей;
- соціальної детермінованості;
- індивідуального підходу;
- доступності соціально-педагогічних та психологічних послуг (допомоги);
- міждисциплінарності, комплексності і системності у здійсненні професійної діяльності;
- гнучкості;
- добровільності;
- людиноцентризму та партнерства;
- конфіденційності;
- дотримання норм професійної етики;
- зворотного зв'язку;
- єдності психодіагностики та психокорекції;
- діалогічної взаємодії між клієнтом та психологом;
- особистісно-орієнтованого підходу;

- ділової ініціативи;
- незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

2.4 Основними напрямками роботи Соціально-психологічного центру є:

- психологічне консультування – надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам вищої освіти, викладачам та співробітникам з використанням гуманістичної психології;
- психодіагностика – психологічне вивчення здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників за допомогою сучасних тестових методик, методів спостереження, бесіди на підставі принципу єдності діагностики та психокорекції;
- психопрофілактика – проведення індивідуальних і групових занять (консультацій, тренінгів, семінарів, лекцій тощо) для відповідних цільових груп;
- корекція - усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;
- психореабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги здобувачам вищої освіти, що мають соціальні і психологічні проблеми, пережили чи знаходяться у важкій життєвій ситуації, стресі тощо;
- навчальна діяльність - форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості, формування професійних компетенцій та soft skills;
- психологічна просвіта – виступи перед здобувачами вищої освіти, викладачами, кураторами, вихователями з повідомленнями науково-практичного психологічного спрямування;
- соціальний патронаж – паспортизація та соціально-педагогічний супровід цільових категорій здобувачів вищої освіти з метою допомоги у вирішенні побутових і соціальних проблем;
- організаційно-методична робота – складання планів на рік; складання звітної інформації; підготовка до проведення виступів, тренінгів, семінарів, лекцій тощо; підготовка психологічних матеріалів інформаційно-просвітницького спрямування; обробка результатів психодіагностики, оформлення висновків, рекомендацій; робота в бібліотеці, самопідготовка; консультації в навчально-методичних центрах; участь у науково-методичних семінарах, конференціях тощо;
- зв'язки з громадськістю - діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління;

2.5. Науково-педагогічні працівники, що входять до складу Соціально-психологічного центру Університету:

- беруть участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку здобувачів вищої освіти,

збереження їх повноцінного психічного здоров'я;

- здійснюють психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти;
- проводять психолого-педагогічну діагностику здобувачів вищої освіти, сприяють їх адаптації до нових умов освітнього процесу згідно з рівнем психічного розвитку;
- розробляють та впроваджують розвивальні, корекційні програми навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів вищої освіти;
- готують здобувачів вищої освіти до свідомого життя, здійснюють їх превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму й наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок, а також негативних явищ в освітньому середовищі, таких як ГЗН, булінг, мобінг, харасмент тощо;
- проводять психологічну діагностику і психолого-педагогічну корекцію девіантної поведінки здобувачів вищої освіти;
- забезпечують реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- надають консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- проводять роботу з постраждалими від насильства учасниками освітнього процесу;
- формують психологічну культуру здобувачів вищої освіти, педагогічних працівників, батьків або осіб, які їх замінюють;
- координують проходження практики здобувачами вищої освіти відповідних спеціальностей.

3. ФУНКЦІЇ

Основними функціями Соціально-психологічного центру є:

3.1. Діагностично-прогностична – соціальне і психологічне вивчення здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників, груп і колективів, моніторинг соціальних процесів та психічного розвитку окремих здобувачів, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі.

3.2. Організаційно-методична – визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу.

3.3. Корекційно-розвиваюча – система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів освіти; здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння

розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності.

3.4. Консультативна – допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;

3.5. Реабілітаційна – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги здобувачам освіти, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання в університеті та соціального середовища.

3.6. Профілактична – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморальному способу життя та ін.

3.7. Просвітницька – підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу – здобувачів вищої освіти, викладачів, співробітників.

3.8. Соціально-захисна – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів освіти;

3.9. Навчально-практична – здійснення організації та управління практичною підготовкою здобувачів освіти, що включає планування та координацію проходження різних видів практики, навчально-методичний супровід діяльності практикантів, забезпечення умов для розвитку професійних умінь і навичок, а також моніторинг та оцінювання рівня їх сформованості з метою підвищення якості професійної підготовки.

4. ПРАВА

Науково-педагогічні працівники, що входять до складу Соціально-психологічного центру Університету мають право:

4.1. Разом з керівництвом Університету визначати зміст своєї діяльності з урахуванням потреби закладу вищої освіти, державних норм і стандартів.

4.2. Брати участь у погодженні програм психологічної просвіти учасників освітнього процесу.

4.3. Ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання їх роботи, надавати щодо них роз'яснення;

4.4. Захищати професійну честь і гідність.

4.5. Здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу освіти.

4.6. Отримувати методичну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати кваліфікацію, здійснювати перепідготовку.

4.7. Вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи і організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників Соціально-психологічного центру;

4.8. Відмовитись від виконання розпоряджень керівництва в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками та планом роботи.

4.9. Здійснювати підготовку експрес-інформації, бюлетенів, статей науково-практичного психологічного спрямування.

4.10. Використовувати матеріально-технічну базу Університету для функціонування Соціально-психологічного центру.

4.11. Організовувати та брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах з питань теорії і практики психології та соціальної роботи.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Науково-педагогічні працівники, що входять до складу Соціально-психологічного центру Університету повинні:

- знати чинне законодавство щодо діяльності психологічної служби у системі освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його діяльністю;
- керуватися у своїй діяльності законодавством України, етичним кодексом психолога, Положенням про психологічну службу системи освіти України;
- дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність здобувачів вищої освіти, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками освітнього процесу;
- бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;
- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;
- уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків або осіб, які їх замінюють;
- зберігати професійну таємницю; не поширювати відомостей, отриманих у процесі діагностики або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди студенту чи його оточенню;
- інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;

- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу, отримавши письмову згоду батьків (законних представників). Зазначена згода може бути відкликана у будь-який момент;
- виконувати функції та надавати оцінювальні судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю;
- використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- популяризувати соціально-психологічні знання;
- виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;
- нести особисту відповідальність за результати і наслідки своєї професійної діяльності;
- застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати програмно-методичні матеріали й документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку здобувачів вищої освіти; вимоги державних стандартів до забезпечення навчально-виховного процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки;
- проводити дослідження, моніторинги, тренінги, навчальні семінари, консультації для здобувачів, викладачів та співробітників Університету.